

Uwagi Rady Banków Depozytariuszy (Rada) do projektów zmian rozporządzeń:

a) w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych,

oraz,

b) w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych oraz warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego.

W zakresie punktu a)

- 1) Definicja rachunku papierów wartościowych w § 2 pkt 21 nie jest spójna z siatką pojęciową przyjętą w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi (tam rachunek zbiorczy jest odrębną kategorią normatywną) i powoduje szereg niejasności interpretacyjnych w trakcie analizy i stosowania postanowień rozporządzenia.
- 2) W § 14 ust 1 pkt 2) jest mowa o rachunku zbiorczym. Ten zapis był już w rozporządzeniu, kiedy konstrukcji rachunku zbiorczego w ustawie jeszcze nie było i jak rozumiemy dotyczył rachunków prowadzonych przez podmioty, którym firma inwestycyjna „subpowierza” aktywa swoich klientów. Rachunki te w praktyce mogą być prowadzone także poza terytorium RP, gdzie posługiwanie się, obecnie normatywnie zdefiniowanym, pojęciem „rachunku zbiorczego” może nie być zasadne. Jeśli sens tego zapisu miałby być utrzymany należy rozważyć jego zmianę.
- 3) W opinii Rady należy skreślić proponowany pkt 2) z § 24; – okoliczność, że posiadacz rachunku zbiorczego nie może przechowywać na tym rachunku swoich aktywów wynika wprost z ustawy (art. 8a ust 3 ustawy) – brak jest, więc jakiegokolwiek uzasadnienia dla wprowadzania wymogu uzyskiwania przez firmę inwestycyjną oświadczenia posiadacza rachunku zbiorczego (będącego podmiotem wysoko regulowanym), iż będzie wykorzystywał rachunek zgodnie z przepisami prawa.
- 4) Postanowienia § 25 ust. 6 pkt 1 oznaczają dla uprawnionego z instrumentów finansowych konieczność bezpośredniego kontaktu z lokalną firmą inwestycyjną oraz konieczność ujawnienia przez niego umowy z posiadaczem rachunku zbiorczego, co w połączeniu z obowiązkiem posiadacza rachunku zbiorczego do zawarcia z firmą inwestycją umowy o charakterze umowy o gwarantowanie, spowoduje, zdaniem Rady, odejście przez uprawnionych od zawierania umów o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń z lokalnymi firmami inwestycyjnymi - cały obrót zostanie przejęty przez zagraniczne podmioty, które takim obowiązkiem nie będą podlegały. Rada proponuje odejście od wymogów z pkt 6 podpunkt 1b) oraz podpunktu 2) i zastąpienie go gwarancją ze strony uprawnionego/będącego stroną umowy o świadczenie usług maklerskich.
- 5) Postanowienia § 25 ust. 8 są napisane w sposób nie pozwalający zrozumieć nie tylko znaczenia normatywnego tej regulacji, ale nawet samej intencji autora. Pojawiają się również nowe kategorie podmiotów niezdefiniowane w ustawie o obrocie

- instrumentami finansowymi („powiernik”). Analogicznie do uwagi z punktu powyższego Rada proponuje, aby gwarancje rozrachunku dawała strona umowy o świadczenie usług maklerskich. W przeciwnym wypadku cały obrót zostanie przejęty przez zagraniczne podmioty, które takim obowiązkom nie będą podlegały.
- 6) § 25 ust. 9 pkt 2) zawiera odniesienie do § 78 ust. 2, którego nie ma w projekcie.
 - 7) W § 25 ust. 10 pkt 1) wskazuje się ma „*posiadacza rachunku zbiorczego będącego zagraniczną firmą inwestycyjną, w przypadku, o którym mowa w ust. 7*”, jednocześnie w samym ust. 7 nie wprowadzono wymogu by posiadacz rachunku zbiorczego był zagraniczna firmą inwestycyjną. Dodatkowo, zgodnie z proponowaną treścią przepisu, zagraniczny pośrednik z art. 121 ust 2 pkt 2 ustawy pomimo faktu, że pośredniczy w przekazywaniu zleceń, nie jest stroną umowy o wykonywanie zleceń (!). Uwaga odnośnie gwarantowania jak w punkcie powyżej.
 - 8) W opinii Rady należy skreślić proponowany § 25 ust. 14 pkt 5 ppkt a) – ustawa określa wprost osoby uprawnione, które mogą być posiadaczem rachunku zbiorczego (art. 8a ust 2 ustawy) - brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia dla wprowadzania wymogu określania przez firmę inwestycyjną szczególnej procedury weryfikacji czy osoba chcące otworzyć rachunek należą do podmiotów wskazanych w ustawie, a więc czy rachunek został otwarty zgodnie z przepisami prawa – w tym kontekście zwracamy szczególną uwagę na fakt, iż posiadacz rachunku jest (tak jak firma inwestycyjna) podmiotem wysoko regulowanym i nie ma żadnego uzasadnienia systemowego by dostarczać mu tak szczegółowy opis procesów wewnętrznych, co mogłoby znaleźć swoje uzasadnienie jedynie w odniesieniu do klientów detalicznych. Zwracamy ponadto uwagę, iż zgodnie z § 25 ust 2 wymóg opracowania regulaminu nie dotyczy relacji z klientem profesjonalnym, którym z pewnością będzie posiadacz rachunku zbiorczego. Rada proponuje również przesunięcie § 25 ppkt b) i c) do § 24.
 - 9) W § 38 ust 4 jest odwołanie do § 25 ust 5 pkt 1, którego nie ma w projekcie.
 - 10) W § 38 ust 5 jest odwołanie do § 25 ust 5 pkt 2, którego nie ma w projekcie.
 - 11) W § 78 ust 4 proponuje się wprowadzenie obowiązku gwarantowania przez podmiot prowadzący rachunku papierów wartościowych w zakresie rozrachunku w związku z Art. 121 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. W opinii Rady proponowane rozwiązanie jest sprzeczne z treścią Art. 121 gdzie wskazuje się wyraźnie, że podmiot ten działa na podstawie instrukcji. W przypadku wdrożenia proponowanego rozwiązania podmiot prowadzący rachunku papierów wartościowych będzie jednocześnie zobowiązany do działania zgodnie z instrukcją (ustawa) oraz do gwarantowania rozrachunku. Rada uznaje to za oczywistą pomyłkę i wnosi albo o przywrócenie poprzednich zapisów albo wskazanie, wprost że gwarancje rozrachunku firmie inwestycyjnej daje składający zlecenie.
 - 12) W § 86 ust 4 po słowach firma inwestycyjna należy dopisać „lub bank powierniczy”,
 - 13) Niezależnie od uwagi w pkt. 12) w § 86 i dalszych - postulujemy o całkowite zniesienie wymogu przedstawiania dokumentów umowy. Zapis nie znajduje umocowania w ustawie, a co za tym idzie nie jest dozwolony. Ponadto przyjęcie umowy przez bank prowadzący rachunek powierniczy w praktyce nic nie wnosi gdyż bank powierniczy nie ma możliwości zweryfikowania poprawności takiej umowy (brak możliwości weryfikacji podpisów, warunków umowy itd.), w szczególności, jeżeli umowa zawierana jest pod obcym prawem. Nie można stwarzać poczucia, iż poprzez przedstawienie umowy doszło do weryfikacji poprawności danej transakcji. Takie zapisy rodzą ryzyko po stronie banku powierniczego, związane z zarzutami dotyczącymi braku weryfikacji przedstawionej umowy. Jedynym warunkiem rozliczenia powinna być w tej sytuacji poprawna dyspozycja. Zniesienie wymogu przedstawiania umów powinno mieć miejsce przynajmniej w części dot. przeniesienia z rachunków zbiorczych.
 - 14) W § 90 należy wskazać, że w zakresie rachunku zbiorczego firma inwestycyjna wykonuje te czynności w oparciu o dyspozycje przekazane przez posiadacza rachunku zbiorczego. Zgodnie z ustawą o obrocie instrumentami finansowymi prowadząc rachunek zbiorczy podmioty je prowadzące kontaktują się tylko z

posiadaczem rachunku i od niego dostają wszelkie dyspozycje. Przy obecnym zapisie nie da się wykonać np. § 85 (tj. zapisu na rachunku akcji nabytych w ramach wykonania prawa poboru), do czego potrzebna jest instrukcja od posiadacza rachunku zbiorczego.

- 15) W § 91 ust. 2 postulujemy o doprecyzowanie zapisu, ponieważ nie jest jasne, na jakim poziomie powinna nastąpić blokada pap. wartościowych. Rozporządzenie posługuje się zwrotem: "na jego rachunku". Takie sformułowanie powoduje, iż nie wiadomo czy chodzi o rachunek zbiorczy, którego posiadaczem nie jest składający zapis czy też może chodzi o indywidualny rachunek zapisującego się podmiotu prowadzony poza ewidencją prowadzącego rachunek zbiorczy. Dodatkowo nasz postulat jest taki, by w przypadkach takich jak ten blokada nie była dokonywana na poziomie prowadzącego rachunek zbiorczy, ale wyłącznie na poziomie posiadacza rachunku zbiorczego.
- 16) W § 106 uwaga analogiczna jak do § 90. Klient (uprawniony z papierów wartościowych) może przekazywać wszelkie dyspozycje tylko za pośrednictwem posiadacza rachunku zbiorczego.
- 17) W § 148 - postulujemy o usunięcie całkowite tych zapisów gdyż nie ma możliwości technicznych skutecznej blokady papierów wartościowych na rachunkach zbiorczych. Rozbudowa systemów informatycznych wymagałaby zbyt dużych nakładów finansowych oraz byłaby czasochłonna. Ustanawianie zabezpieczeń powinno być możliwe tylko na rachunku papierów wartościowych. W każdym przypadku, gdy właściciel papierów zapisanych na rachunku zbiorczym chciałby dokonać blokady powinien otwierać indywidualny rachunek papierów wartościowych. Takie rozwiązanie ułatwiłoby również egzekucję z takich papierów wartościowych.
- 18) Ze względu na krótki okres pomiędzy opublikowaniem obu projektów a ich wejściem w życie, oraz faktem, iż projekt zawiera wiele nowych wymogów i obowiązków Rada wnioskuje o wskazanie 9 miesięcy na dostosowanie się do treści rozporządzenia.

W zakresie punktu b)

- 1) definicja klienta (§ 1 pkt 13) jest niewłaściwa. W podpunkcie a) należy wskreślić zwrot „lub rachunku zbiorczego”. Wtedy definicja będzie spójna z definicją punktu a) oraz zgodna z ustawą.
- 2) Postulujemy o przedłużenie terminu dostosowania działalności do przepisów rozporządzenia z 6 do 9 miesięcy.

Warszawa, dnia 3 sierpnia 2012r.